

L Ö G

um breyting á lögum nr. 25 13. apríl 1954, um brunatryggingar í Reykjavík.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. málsgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Tekjur váttryggingafélaga af starfsemi samkvæmt samningi um slíkar tryggingar eru undanþegnar sköttum til ríkissjóðs og sveitarfélaga, en félögin skulu þó gjalda fasteignaskatt og aðstöðugjald samkv. II. og III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga.

2. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað.

Gjört að Bessastöðum, 21. apríl 1962.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um verkamannabústaði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hlutverk Byggingarsjóðs verkamanna er að bæta úr húsnaðisþörf þeirra íbúa kaupstaða og kauptúna, sem ekki hafa tekjur né eiga eignir yfir það hámark, er greinir í 4. tölulið 6. gr. laga þessara, og uppfylla að öðru leyti skilyrði laganna.

2. gr.

Byggingarsjóður verkamanna lánar til bygginga skv. skilyrðum þeim, sem lög þessi setja, í kaupstöðum og kauptúnum, enda hafi sveitarstjórn fært félagsmálaráðherra rök fyrir, að þörf sé slíkrar opinberrar aðstoðar. Kaupturn telst í þessum lögum þorp með minnst 15 fjölskyldum, enda hafi engin þeirra svo mikið land, að talizt geti lögbýli.

3. gr.

Byggingarsjóður verkamanna skiptist í deildir, eina fyrir hvern kaupstað eða kaupturn, þar sem viðurkennd hefur verið þörf fyrir opinbera aðstoð til byggingar verkamannabústaða, og aflast fé til hvernar deildar sem hér segir:

1. Frá og með árinu 1962 greiði sveitarsjóðir, sem um ræðir í 2. gr., í sjóðinn árlega upphæð, sem nemi eigi minna en 40 kr. og eigi meira en 60 krónum fyrir hvern íbúa sveitarfélagsins, og ákveður sveitarstjórn upphæðina með sérstakri samþykkt. Ef sveitarfélag vanrækir að greiða framlag sitt til Byggingarsjóðs, er heimilt að krefja sveitarfélagið um dráttarvexti, svo sem nánar er ákveðið í reglugerð.
2. Ríkissjóður leggur í sjóðinn árlega upphæð, sem svarar til þess krónufjölda á íbúa kaupstaðar eða kauptúns, er sveitarstjórn þar hefur ákveðið með samþykkt þeirri, er í 1. tölulið segir, að leggja fram til sjóðsins, þegar sýnt er, að þörf er fyrir starfsemi Byggingarsjóðs, sbr. 2. gr.
3. Enn fremur getur sjóðurinn tekið lán til útlánastarfsemi sinnar. Lánin ábyrgist ríkissjóður, en hlutaðeigandi sveitarsjóður, sbr. 2. gr., stendur í bakábyrgð fyrir þeim lánum, sem veitt eru byggingarfélagi í kaupstaðnum eða kauptúnu af lánsfé sjóðsins.

Nú er kauptún aðeins hluti úr hreppi, og skal þá tillagi sveitarsjóðs til Byggingarsjóðs jafnað niður á þá íbúa kauptúnsins, sem gjaldskyldir eru til sveitarsjóðs, eftir sömu reglum og útsvörum.

4. gr.

Byggingarsjóður verkamanna veitir lán aðeins til eins byggingarfélags í hverjum kaupstað eða kauptúni, og skal félagið fullnægja skilyrðum 6. gr. þessara laga.

Lán þessi skulu vera tryggð með 1. veðrétti í húsum og lóðarréttindum. Lánin séu affallalaus og endurborgist með jöfnum árlegum greiðslum á 42—75 árum. Lánsfjárhæð má vera allt að 90% af kostnaðarverði íbúðar, en þó ekki yfir 300 þúsund krónur. Seðlabankinn ákveður vexti á lánum í samráði við ríkisstjórnina.

Stjórn Byggingarsjóðs ákveður, að fengnum tillögum sveitarstjórnar og stjórnar byggingarfélags, hvers konar lánskjör eru hverju sinni veitt.

Heimilt er lántakendum að greiða byggingarlán að fullu, hvenær sem þeir óska þess, en ekki skal það hafa áhrif á söluverð íbúða samkvæmt 8. tl. 6. gr.

5. gr.

Lausafé Byggingarsjóðs verkamanna skal jafnan ávaxta í peningastofnunum með ríkissjóðsábyrgð.

6. gr.

Byggingarfélag hafa rétt á að fá lán úr Byggingarsjóði skv. 4. gr., ef þau fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. Að stjórn byggingarfélagsins sé skipuð 5 mönnum, og skal formaður stjórnarinnar skipaður af þeim ráðherra, sem fer með félagsmál, en hina stjórnarnefndarmennina skal kjósa hlutbundinni kosningu af löglegum félagsmönnum.
2. Að byggingarfélagið komi upp byggingum fyrir félagsmenn sína.
3. Að húsin séu gerð úr varanlegu efni, með eins til fjöggra herbergja íbúðum auk eldhúss og geymslu, með venjulegum nútíma þægindum og sérstökum bletti handa hverri íbúð eða sameiginlegum velli handa sambyggingum, en að öðru leyti sé fyrirkomulag bygginganna, þar á meðal stærð íbúðanna, samþykkt af félagsmálaráðuneytinu.
4. Að félagsmenn séu fjárráða, heimilisfastir innan kaupstaðarins eða kauptúnsins, hafi ekki átt viðunandi íbúð fyrir sig og fjölskyldu sína síðastliðin tvö ár og hafi eigi haft yfir 65 þúsund króna árstekjur miðað við meðaltal þriggja síðustu ára, að viðbættum 5 þúsund krónum fyrir hvern ómaga á framfæri, né yfir 150 þúsund króna skuldlaus eign, allt miðað við þann tíma, þegar félagsmaður kaupir íbúðina. Tölur þessar breytast í samræmi við breytingar á almennu kaupgjaldi verkamanna.

5. Að íbúðir séu hagkvæmar og teikningar eða uppdrættir séu samþykktir af stjórn Byggingarsjóðs og að öll efniskaup til þeirra og tilhögun byggingarframkvæmda sé gerð á sem hagkvæmastan hátt.
6. Að íbúðirnar séu seldar félagsmönnum fyrir það verð, sem þær kosta byggingarfélagið, og með þeim láns- og vaxtakjörum, sem ákveðin eru skv. 4. gr. Skal gerður sérstakur kaupsamningur um hverja íbúð við þann, er íbúðina fær, og eru þeir samningar undanþegnir stimpilgjaldi. Ekkja látins félagsmanns, börn hans og tengdabörn hafa forkaupsrétt að íbúðinni, enda gerist þau löglegir félagar byggingarfélagsins.
7. Að byggingarnar séu reistar á skipulögðum leigulóðum sveitarfélaga eða ríkisins eða skipulögðum eignarlóðum byggingarfélaga. Þegar um sambyggingu er að ræða, skal lóðarleigunni jafnað niður eftir eignahlutföllum í byggingunni. Eigi sveitarfélag eða ríki ekki hentugar lóðir í þessu skyni, er sveitarfélaginu heimilt, ef ekki fæst nægilegt og hentugt land með öðrum hætti, að taka það eignarnámi, og fer um eignarnámið skv. lögum nr. 61 frá 14. nóvember 1917.
8. Að ákveðið sé í samþykktum félagsins, að enginn, sem keypt hefur íbúð af félaginu, megi selja hana, nema stjórn byggingarfélagsins hafi áður hafnað forkaupsrétti félagsins vegna, og ekki framleigja, nema með leyfi stjórnar félagsins. Söluverð slíkrar íbúðar má ekki vera hærra en síðasta kaupverð hennar, að viðbætti verðhækkun, sem skv. vísitölu byggingarkostnaðar hefur orðið á þeim hluta kostnaðarverðs íbúðarinnar, sem fallið hefur í gjalddaga og verið greiddur af seljanda, þegar sala fer fram. Enn fremur skal bæta við virðingarverði þeirra endurbóta, sem á sama tíma hafa verið gerðar, og draga frá hæfilega fyrningu, hvort tveggja skv. mati dómkvaddra manna. Sé um framleigu að ræða, ákveður stjórn félagsins, hve há leigan megi vera, og miðast hún við raunverulegan kostnað eiganda skv. mati á íbúðinni eða hluta hennar, sem leigður er. Ef maður hefur átt íbúðina í 10 ár, má hann njóta verðhækkunar á verði allrar íbúðarinnar, ef hann greiðir upp lánið.
9. Að ákveðið sé með reglugerð, sem staðfest sé af félagsmálaráðuneytinu, um viðhald húsanna, og skal stjórn félagsins hafa eftirlit með því. Þegar um sambyggingu er að ræða, skal kostnaður við viðhald húsanna hið ytra lagður á bygginguna í heild, en síðar jafnað niður á eigendur eftir eignahlutföllum þeirra í byggingunni, en viðhald hið innra á hverri íbúð skal notandi hennar greiða. Um sameiginleg tæki innan húss í sambyggingu, svo sem leiðslur allar og hitunarteki, fer eftir því, sem segir í reglugerðinni.
10. Að stjórn Byggingarsjóðs hafi fallizt á samþykktir félagsins og ráðuneytið staðfest þær.

7. gr.

Byggingarfélagi, sem kemur upp sambyggingu eða sérstæðum húsum, er heimilt að eiga til frambúðar sameiginlegt miðstöðvarhús og þvottahús fyrir margar íbúðir, húsnæði fyrir fasta starfsmenn félagsins, fyrir skrifstofu félagsins, lesstofu og verzlun, dagheimili, leikskóla fyrir börn og mótuneyti. Ákvæði skulu sett í reglugerð um þátttöku eigenda íbúðanna í kostnaði, sem af þessu hlýzt.

8. gr.

Í stjórn Byggingarsjóðs verkamanna skulu vera 5 menn kosnir hlutbundinni kosningu af sameinuðu Alþingi til fjögurra ára í senn. Félagsmálaráðherra skipar einn þeirra formann sjóðsstjórnar, en að öðru leyti skiptir stjórnin störfum milli sín. Stjórnin hefur á hendi allar fjárreiður sjóðsins, lántökur og lánveitingar úr

honum skv. reglugerð, sem félagsmálaráðuneytið setur. Skal hver deild, sbr. 3. gr., hafa sérstakt reikningshald fyrir sig, en sjóðsstjórninni er heimilt að lána fé sjóðsins til bráðabirgða milli deilda, ef það þykir henta.

Stjórnin skal vera búsett í Reykjavík og nágrenni, en sér til aðstoðar, meðal annars við eftirlit með, að byggingarfélag í hverjum kaupstað eða kauptúni gæti skyldna sinna skv. 6. gr., má stjórnin setja trúnaðarmenn einn eða fleiri í hverjum kaupstað eða kauptúni.

Laun stjórnarinnar og trúnaðarmanna hennar greiðist úr ríkissjóði, og ákveður félagsmálaráðherra þau, en annan kostnað greiðir hlutaðeigandi deild Byggingarsjóðs.

Hlutaðeigandi sveitarfélag hefur rétt til að skipa eftirlitsmann með fjárreiðum hlutaðeigandi sjóðsdeildar og allri starfsemi byggingarfélagsins og hefur rétt til að stöðva lántökur og lánveitingar til byggingarfélagsins, ef það álitur, að byggingarfélagið geti ekki staðið í skilum með skuldbindingar sínar. Slíkri ákvörðun sveitarstjórnar má skjóta til félagsmálaráðherra.

9. gr.

Ársreikningar byggingarfélagsins skulu ætíð lagðir fyrir stjórn Byggingarsjóðs til athugunar, og getur hún krafizt allra skýrslna um hag og rekstur félagsins, meðan nokkuð stendur eftir af því láni, er veitt hefur verið til bygginganna. Ef stjórn Byggingarsjóðs hefur ekki borizt í hendur reikningur byggingarfélags fyrir síðasta ár fyrir 1. september ár hvert, er óheimilt að halda áfram lánveitingum til byggingarfélagsins, fyrr en reikningurinn berst sjóðsstjórn í hendur.

Ríkisstjórnin úrskurðar reikninga Byggingarsjóðs, en Alþingi kys með hlutfallskosningu tvo endurskoðendur þeirra til fjögurra ára í senn.

10. gr.

Nú er ekkert byggingarfélag til í kaupstaðnum eða kauptúninu, skv. lögum þessum, og er þá sveitarstjórn heimilt að ákveða, að sveitarfélagið komi upp byggingunum, og hefur það þá sömu réttindi og skyldur sem byggingarfélög skv. lögum þessum.

11. gr.

Ríkisstjórnin lætur gera fyrirmyndaruppdrætti af húsum félagsmanna, bæði sérbyggingum og sambyggingum, til afnota fyrir byggingarfélög. Sömuleiðis setur hún í samráði við stjórn Byggingarsjóðs og hlutaðeigandi sveitarstjórnir öruggt eftirlit með framkvæmdum byggingarfélaga, sem starfa skv. lögum þessum.

12. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

13. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numinn I. kafli laga nr. 36 frá 16. febrúar 1952, um opinbera aðstoð við byggingar íbúðarhúsa í kaupstöðum og kauptúnum, ásamt síðari breytingum á þeim lögum, svo og önnur lagaákvæði, sem brjóta í bága við lög þessi.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Bráðabirgðaákvæði.

Kosning fyrstu stjórnar Byggingarsjóðs verkamanna og endurskoðenda fer fram á Alþingi því, er setur þessi lög, eftir gildistöku laganna, og fellur þá niður umboð stjórnar og endurskoðenda Byggingarsjóðs skv. lögum nr. 36 frá 16. febrúar 1952.

Gjört að Bessastöðum, 21. apríl 1962.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 43 9. maí 1947, um innlenda endurtryggingu, stríðsslysatryggingu skipshafna o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

14. gr. 1. málsg. laganna orðist svo:

Félagið er undanþegið öllum opinberum sköttum og gjöldum, hvort heldur er til ríkis eða sveitarfélaga, nema fasteignaskatti og aðstöðugjaldi samkvæmt II. og III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga.

2. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað.

Gjört að Bessastöðum, 21. apríl 1962.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um síldarútvegsnefnd og útflutning saltaðrar síldar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síldarútvegsnefnd skipuleggur og hefur eftirlit með verkun saltaðrar síldar, svo og með útflutningi hennar, eins og nánar er kveðið á um í lögum þessum.

Nefndin skal skipuð 7 mönnum til þriggja ára í senn, sem hér segir:

Sameinað Alþingi kýs þrjá menn hlutfallskosningu, en ráðherra skipar fjóra menn eftir tilnefningum Alþýðusambands Íslands, Landssambands íslenzkra útvegs-